

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968*.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g02-shoot-d1e241698/facsimile.pdf> (tilgået 17. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

derfor anbefaler jeg alt nu at indhøre saadanne Valg, for jeg end ikke har haab om, at mit Dømme nu vil opfølges, han har dog valgt efter Migt og befriet min Samvittighed.

von Daven: Det er vist nok, som af den stede ercede Taler beviser, at jeg har en almindelig erkjent Sandhed her og i andre Lande, at Karolingskong eller Stillingkong valde være et heligt politisk Lydragtsområdet, der Landsstaterne vedrører til dels ikke til at undale ligesom for Danmarks Røde derved Antueks, han ikke da umiddelbart funde bekymre. Paa samme Maade gis det for at være en almindelig erkjent Sandhed i Europa, at politiske Konfederationer og politiske Klubber var heligt politiske Lydragtsområder; men Erfaringen har vist noget Aaret. Vi ses den Glædigheit, som finder Sig rundt om i Europa, hvor vielse Døer have vundet Fremgang, og vi hør fra Frankrig, i Paris d. A., Indenrigtsministeren sig siger Klubberne: „de ville blive luttet, fordi det ikke er godt, at Klubberne ere Stoler for den politiske Undersögning, at man i dem henter Oplysning ved Dømmerne, og at en Club dertil er under end til at opbygge Venstrefrente og fare Underheden bag Efter. I alle disse Henseender kunne vi derude os på Højtiden, derfra det, der foregår for vores Dine, ikke frigeg or for at påbudske os at anden Erfaring.“ Den Saamme glæder vi os med Karolingskong eller Stillingkong; man kan sage om dem, de due ville ikke til andet end til at opbygge Venstrefrente og fare Underheden bag Efter; intetlige Personer ville ved dem fås tilslighted ved at gøre sig glædende fremfor de Intelligente, og under alle Omstændigheder vil der nymol blive den fandsejle, den materielle Holstensville, den stillestille Steningsville, der paa denne Maade ikke repræsenterer et Folkerepræsentant, og ikke en jomfru og formeligt Nationalsville. Dersom altsaa ikke der foregårso Holstengang kan fast et andet Grundlag, saa vil det blive forsøgt deles uiglyser, at et fornuftigt, hindrig og modersende Vandhånding fastet i Hedsindelse dermed. Jeg holder mig overbevist om, at der er Dømme, hvortil en kongemagt mere behøves end til Kongemagt af en virkelig fund demokratisk Frejd og Rigdom i Sæder. Jeg er overbevist om, at det konstitutive Parat her i Sæder selv vil inde, at det er langt bedre ejnet med Kongeriget, saa til at markere, naar Minstrellet vil påtagne sig den uheldige Forretning at velge uafhængig af den stillestille Holstengang, end at han være hjem med et saadant Vandhånding, et Pengelandhånding, som der, der er foregået i det Hovedforlag, som dog er under Behandling. Nu er et saadant Vandhånding, som det foregående, med en hel Valgbearbejdningen, former sig med et almindeligt valgt Holstengang, saa til upasatværdig også Den Engangement givere sig glædende i dette med; thi er de nærværende Lebere af Holstensmødre festet derfor, saa vil efterhåanden den intrigante Demokratie sig med Engangement, og Resultatet vil blive der som overalt, hvor demokratiske Forstættninger ere indstiftet, at de ubølle sig højtlig til Kongerigetsstol, og Maaben af Sædet smuler dydere og dydere ud i Glædigheit. Maaben ejer ikke Generationsuer, man nejpe vil finde her i Landet en af ti Gaardmænd, hold Samler ikke ere funne nem i Daglejetidens. Jeg tillader mig saaledes paa det Indkungheds at anbefale bestimmede der Vandhånding, som er foretaget af den ægte Kongerigale (Afghana), idet jeg holder mig forvist om, at han er jo politisk utilig, at han ikke vilde blive fullet et saadant Vandhånding, i høst om, at det høst fulde blive antaget, ejerat være antaget, saa det hele Hovedlag igjen forstørret. Jeg troer at hende hans Charakter saa noet, at jeg ikke kan tale en anden Tonal, som jeg ved næret, af mange andre bønde i og udenfor denne Forstættning.

Grundtvig: Jeg vor vilket ikke forudsætte, at min Meniging vil have højderig Vægt i denne Sog; men da jeg dog har vel overvejet, og ganske vistens Meniging, og en Menig, der skildrer atleds mod det Hovedlag til et Vandhånding, som foreløbigen har fastet de syge Sommer, saa maa jeg nødvendigvis sig det høst, at jeg ikke alene vil henvise dermed, men maa likevidt den hele Forstættning at gøre det Samme, man tilsvarende Forstættningen at stemme med Hovedlaget til et Vandhånding, der ikke skal ejer min høst Overbevildring vilde være altidst usikker, men ogsaa farligt og forbar-

seligt, et Hovedlag, der, langfør at kunne fås til et Kammer enten med udøveret sandelig Demokratier eller med høje Kvalitetsmøbler ved Holstengangen, maaet mere lun vilde fås til et Kammer, hvori de Nøgler i Landet enten måtte være de Enstige eller blive dem, som overal i Kammeret komme for. Jeg har sagt et Vandhånding, som i Reglen nævntevidig vilde komme for de syge Venge, eller for dem, der havde de syge Venge — og at nu dette vil være forbarveligt, det troer jeg ikke behover videre Holsteng —, at et saadant Kammer ikke blot vilde komme med ejeret Hovedlag til at forvandle et 5 p. c. Kvot til et 4 p. c. 6%, men det vilde komme med ejeret Kvot til en Jæderamstol, som virkelig lov de syge deles megh, nemlig med ejeret Klub, som gis et paa en folkelig Retsstole, en folkelig Tale, Skrives og Tryffelstole, som Regel, der, om end ikke rent forbarveligt, dog var altidst underordnede og uvhæste for saamange Høje og Midtbrug, at det burde forstørret. Men, fan man vel høje, fordi et saadant ganske ualmindeligt Kammer kompede ill at faste et Dømmer af 2 Stemmer, derfor har det dog ingen Rø, at det efter folligt Dømmer lag skal have et saadant Kvot af Stemmer, at Ministeriet kan være behæftet at tilskue Statsstofte. Nu, jeg tilskuer det, jeg er langt fra at være eng med den Rigsdagsmand, som forleden sagde, at han fandt et Dømmer med en Stemme ligesom vægtsigt som Genhæmmelighed, jeg er langt fra det, og derfor jeg derfor troede, at Hovedlag til dette Pengemønster, Stolmønster, Rentekammer (Mansyde) eller høvd andet Raay man vil give dette Rigsmøndskammer, at dette Hovedlag ikke vil mere end en ekke et Stemmers Dømmer, da vilde jeg paa ingen Maade misunde deits Behovende en saadan Sæder, som ellers overalt under lige Omstændigheder gjælder for et Hovedlag. Men jeg frigter for, at der ikke blev til mere en, men heller end en Rigsdagsmand, som af Grundtvigssætning driver sin Frejlighed mod Ministeriet fastid, som Konstantinides tilskuer det, og som fan tenke, at Konstantinides Krav er giori Hobest ved at hømme engang mod et Ministeriel Hovedlag. Jeg høber derimod, at Dømmeret af de folkelige Rigsdagsmænd vil komme, om det saa fulde were, til Gangs mod dette Hovedlag, uagter Ministeriet, hvad jeg delholder, ikke blot har emsornet dette Kammerbestyrke, men, saa et høje, far sig derpaa. Jeg høber, at Dømmeret af folkelige Rigsdagsmænd vil komme bestyrt, saa ofte den er forlanges, og jeg skal da tilskue, at de i det værige Lifsfælle ogsaa udtrykkeligen vilde protestere mod denne aabnende Konsekvens af den umiddelbare Valgret, og af den nærmestrale Valgsarke, som paa Kongens Begge er høstet tilbudd og tilskiftet. Jeg sat umiddelbar engt, at doge Sæder i Sæder vilde forelige sig om, hvad jeg, ejer det modsigte Dømmer, jeg kunde anseende, maa ettrage for at være det mindste Ønde, og det er Hovedlag af Nr. 19 — vel at maae ikke Nr. 21, der kommer fra den samme Sæde —, men et kan en anden Udgave af Nr. 30 — men Nr. 19, højer jeg, for det vil jeg komme, hvis det kunde ventes at faste, om ikke almindeligt Valgsar, saa dog almindeligt Underhæfteligt fremfor de andre. Jeg kan godt forståe, at Maabe paa doge Sæder vilde forelige sig om, hvad jeg, ejer det modsigte Dømmer, jeg kunde anseende, maa ettrage for at være det mindste Ønde, og dette Hovedlag ved paa den ene Side holder sig ved den umiddelbare Valgret og den nærmestrale Valgsarke, og paa den anden Side tager Høns til Hoveddømns og Købmandernes Dømmer og lodder Vandhånding ved vel ikke i de Riges, men dog i de mere Behovendes Hønder, og hører har jeg friet min Samvittighed.

Næder: Jeg har troet at burde tale noget Død til Underhæftet for Ammentement under Nr. 27, for Købmanderne i Minne vedlighejde. Man gnes ikke at være suverænt høst for Købmanderne; man høres ikke at ville indramme dem en særlig Repræsentation, fordi Købmanderne, med Universitets af København, formene at være af ringe Bedyndelse. Men, hvorfor jeg, ville Købmanderne vinde i Bevændring, naar man negter dem en saadan Repræsentation, ejer vilde det ikke meget mere være rigtigt at bruge denne Repræsentation som et Midst til at høre Købmanderne? Jeg indremmer, at Købmanderne, vedlighejde betragtet, ikke kunne udøve nogen forstrenget Indflydelse paa Stadsbestyrelsen; men næst vedrører stol man sege for at gøre dem høre, derfor næst skal man sege at høre og regnungsige dem. At